

Třebíč je zdravým městem už 25 let

V roce 1996 se stalo město Třebíč členem Národní sítě Zdravých měst České republiky (NSZM). Patří tak k zakládajícím členům této asociace. Zeptali jsme se proto radního města Jana Burdy, který je politikem pro Zdravé město, co Třebíči členství v asociaci přináší.

Jan Burda

Co to znamená být členem asociace Zdravých měst?

Především to znamená být v dobré společnosti. Členem sítě je v tuto chvíli 134 členů – obcí, měst, krajů, mikroregionů a místních akčních skupin. Statistika říká, že členové sítě mají dopad na 57 % populace České republiky. A to už je pořádná síla.

To sice samo o sobě nemusí nic znamenat. Obrovskou devizou sítě Zdravých měst je však obrovská ochota spolupracovat, sdílet svoje zkušenosti a příklady dobré, ale i špatné praxe. Je to zkrátka nekonečné studnice inspirace a možností.

Co to konkrétně znamená pro Třebíč? Jak to v praxi funguje?

Těch možností je celá řada. Obrovskou výhodou NSZM je, že vás nikdo k ničemu nenutí. Každé město může využívat ty služby sítě, které zrovna potřebuje a způsobem, jaký mu vyhovuje. K dispozici je třeba webový terminál pro členy s obrovským množstvím informací, webináře, akreditovaná školení, celostátní konference, školy Zdravých měst a celá řada dalších služeb, které asociace nabízí.

Pro naše město to přináší například konkrétní možnosti spolupráce a prakticky nekonečnou síť zkušeností a příkladů. Třebíč je pochopitelně i poskytovatelem příkladů v rámci tohoto sdílení. Základní princip čerpání a zároveň poskytování totiž skvěle funguje.

Co tedy konkrétního se v rámci projektu Zdravé město v Třebíči děje?

Zdravé město, to nejsou jen konkrétní a viditelné akce pro veřejnost – i když těch je také během roku spousta. Jsou to spíše principy a metody fungování města jako takového. Zdravé město je především město Třebíč. Proto celá řada aktivit ve městě nenese hlavičku Zdravé město. Zdravé město je vlastně takovým nenápadným systémem, který je navenek prezentován aktivitami pro veřejnost, ale „uvnitř“ se toho děje mnohem víc.

Můžete být konkrétní?

Určitě. Z těch viditelných věcí jsou to třeba tradiční jarmarky regionálních produktů, cykly přednášek o zdravém životním stylu, výstavy, letní festival Buď fér, sobota v pohybu, úklidové akce, Den Země a celá řada dalších akcí. Ale také třeba grantový systém, který každoročně podporuje desítky neziskových projektů, participativní rozpočet...

To jsou všechno věci, které jsou hodně viditelné...

To ano, ale třeba i pocitové mapy, projednávání s veřejností. To jsou všechno věci, které město realizuje podle principů Zdravých měst.

A ty věci méně viditelné? V rámci fungování úřadu se třeba podařilo téměř úplně odbourat používání PET lahví. Jen tak

mimočodem, na úřadě se jich během roku spotřebovalo více než devět tisíc. Další věc, která je viditelná a je důležitá vzhledem k množství odpadu je zrušení jednorázových kelímků na městských akcích.

Je toho pravdu hodně.

Je ale není to jen moje zásluha. Město musí fungovat jako celek. Koordinátorka a její tým odvádějí skvělou práci, ale bez zapojení ostatních odborů a vedení města by to nešlo. Jak jsem již říkal, Zdravé město nejsou jednotlivé akce. Je to systém, který funguje na principech udržitelného rozvoje. Nejde o to, dát věcem hlavičku a titulky. Jde především o to zapojovat do dění ve městě veřejnost, neziskové organizace, podnikatele. Pořád je co zlepšovat, ale myslím, že se nám v tomto směru daří.

Jak jste už ale zmínil, je kde čerpat nápady a zkušenosti.

To určitě ano. Nedávno jsme se s kolegyněmi z týmu Zdravého města zúčastnili podzimní školy Zdravých měst v Novém Jičíně. Tyhle akce jsou skvělé v tom, že jednak načerpáte spoustu námětů a příkladů dobré praxe. Na druhou stranu ale zjistíte, že v řadě oblastí jste dál než ostatní města. A v tom vzájemném učení je právě ta síla.

Kam by se měla Třebíč dále posouvat a v čem může být inspirativní pro ostatní?

Určitě bych se rád věnoval větší spolupráci se školami. Poslouchat názory mladé generace je jedna z věcí, která se v budoucnu hodně vyplatí. Jsem proto rád, že se v Třebíči – po vynucené covidové pauze – opět rozjíždí zastupitelstvo mladých. V tom vidím velký potenciál. Jako důležité vidím také aktivity vedoucí ke zmenšení množství odpadu. Třídít už skoro umíme, problém je ale množství odpadu. Proto od nového roku chytáme velkou kampaň, která se (ne)vytváření odpadu bude věnovat.

A v čem můžeme být inspirativní? Určitě již zmíněným grantovým systémem. Také

systémovou podporou sportovních a volnočasových organizací a obecně spolupráci s neziskovým sektorem. To je jen pár příkladů za všechny – určitě by se toho našlo víc.

Takže síť Zdravých měst využíváte nejen k načerpání zkušeností, ale i k jejich předávání.

Je to tak. To je základní princip sítě. Bere-me, ale i dáváme. Pokud aktuálně řešíme třeba již zmíněnou „odpadovou kampaň“ není nic snadnějšího než se zeptat koordinátorů v ostatních Zdravých městech, jak to funguje u nich. Nemá totiž smysl znovu vymýšlet něco, co už jinde funguje, nebo nefunguje. V tom je jedna z největších předaných hodnot celé sítě.

Jak často se se zástupci ostatních zdravých měst setkáváte?

V současné době často ne. Nedávna Škola Zdravých měst v Novém Jičíně byla první akcí po dlouhé době. Jinak probíhají různá osobní setkání několikrát do roka. Jsem rád, že další – jarní – škola proběhne v Třebíči. Toto celostátní setkání se do Třebíče vrací po pěti letech a proběhne od 30. března do 1. dubna. Počítáme, že do Třebíče přijede kolem sto padesáti politiků a koordinátorů Zdravých měst z celé republiky. Rádi představíme Třebíč jako Zdravé město se vším, co k tomu patří.

Je tedy Třebíč Zdravé město nebo zdravé město?

Určitě oboje. Třebíč je Zdravé město, protože je člen národní sítě. A je také zdravé město, protože se snažíme jít cestou udržitelného rozvoje ve všech směrech a souvislostech, které k tomu patří. A to bez spolupráce všech odborů, vedení města, podnikatelů, neziskovek a hlavně občanů nejde.

Děkujeme za rozhovor (PI-t04-burD)

BELM

Velkoobchod | maloobchod

Váš dodavatel školních a kancelářských potřeb

Již 27 let s Vámi

Široká nabídka vánočního sortimentu

- dárkové sady
- vánoční tašky
- luxusní psaní
- vánoční balicí papíry

www.papir-belm.cz

Znojemská 1235, Třebíč

t12-belD

PF 2022

Příjemné prožití vánočních svátků a úspěšný vstup do nového roku přeje

Váš dodavatel výtahů **TREBILIFT, s.r.o.**

K PŘÁNÍ PŘÍJEMNÉHO PROŽITÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ A MNOHA ÚSPĚCHŮ V NOVÉM ROCE 2022 PŘIPOJUJEME PODĚKOVÁNÍ ZA VAŠI DŮVĚRU A DOBRŮ SPOLUPRÁCI.

Tým ESKO-T s.r.o.
a Svazek obcí pro komunální služby

S NÁMI DÁVÁTE ODPADŮM DRUHOU ŠANCI.

ESKO-T Svazek obcí pro komunální služby

t12-esD